

Sygn. akt VIII Gz 34/18

POSTANOWIENIE

Dnia 6 czerwca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski (sprawozdawca)

Sędziowie: SSO Anna Budzyńska

SSO Piotr Sałamaj

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2018 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w K.

przy udziale A. R.

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej

na skutek zażalenia uczestnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Koszalinie

z dnia 6 grudnia 2017 roku, sygnatura akt VII Gzd 9/17

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Koszalinie do ponownego rozpoznania.

Anna Budzyńska Leon Miroszewski Piotr Sałamaj

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 grudnia 2017 Sąd Rejonowy w Koszalinie w punkcie I. oddalił wniosek uczestnika o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji od postanowienia tego Sądu z dnia 22 czerwca 2017 roku, a w punkcie II. odrzucił apelację od wymienionego postanowienia. W uzasadnieniu stwierdził, że choć doręczenie postanowienia z dnia 22 czerwca 2017 roku nastąpiło na adres, pod którym uczestnik już nie mieszkał, to jednak w systemie PESEL w dalszym ciągu w danych uczestnika figuruje adres, pod który wysłano korespondencję sądową, zaś uczestnik zaniechał zaktualizowania swojego obowiązku meldunkowego wynikającego z ustawy o ewidencji ludności. Sąd Rejonowy stwierdził w oparciu o powyższe, że uchybienie przez uczestnika terminu do wniesienia apelacji nie może być uznane za niezawinione. Postanowienie to zapadło po uchyleniu poprzedniego postanowienia w tym samym przedmiocie z dnia 12 września 2017 roku, postanowieniem Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 18 października 2017 roku.

Od powyższego postanowienia w zakresie odrzucenia apelacji uczestnik wniósł zażalenie, wnosząc też o zbadania prawidłowości orzeczenia w punkcie I. zaskarżonego postanowienia, na podstawie art. 380 k.p.c.

Zarzucił naruszenie przepisów postępowania, a więc art. 386 § 6 k.p.c. poprzez oparcie postanowienia na tych samych podstawach, które spowodowały uchylenie poprzedniego postanowienia z dnia 12 września 2017 roku, a tym samym pominięcie oceny prawnej dokonanej przez Sąd II instancji; art. 169 § 3 k.p.c. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie skutkujące odrzuceniem apelacji, choć została ona złożona z uzasadnionym wnioskiem o przywrócenie

terminu do jej wniesienia; art. 169 § 2 k.p.c. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie skutkujące mylnym przyjęciem, że uczestnik uchybił terminowi procesowemu z własnej winy, choć uprawdopodobnił on okoliczności wyłączające jego winę w przekroczeniu terminu do wniesienia apelacji; art. 139 § 2 k.p.c. w zw. z art. 229 prawa upadłościowego w zw. z art. 135 § 1 k.p.c., poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie skutkujące nieprawidłowym przyjęciem, że pisma procesowe można doręczać na adres zameldowania na pobyt stały uczestnika, podczas gdy z powołanych przepisów jednoznacznie wynika dyrektywa kierowania pism procesowych do uczestnika postępowania na adres zamieszkania uczestnika, jako osoby fizycznej. Zarzucił też błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że uczestnik ponosi winę za zaistnienie okoliczności, które spowodowały, że nie był on w stanie wykonać czynności procesowej w postaci wniesienia apelacji w przepisany terminie.

Zarzucając naruszenie prawa materialnego skarżący wskazał na przepis 25 k.c. w zw. z art. 27 § 2 k.p.c., które nie zostały zastosowane, co skutkowało błędnym określeniem miejsca zamieszkania uczestnika; art. 24 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności oraz art. 27 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, i ich błędną wykładnię, przez co Sąd I instancji utożsamiał według skarżącego miejsce zamieszkania uczestnika z miejscem jego zameldowania.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w przedmiocie odrzucenia apelacji i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie pozwanego okazało się zasadne w tym znaczeniu, że rozpoznanie na jego skutek sprawy w niniejszym postępowaniu zażaleniowym skutkować musi uchyleciem zaskarżonego postanowienia. Uchylenie to nie oznacza, że za trafne uznaje się stanowisko skarżącego o istnieniu obecnie podstaw do przywrócenia terminu do wniesienia apelacji od postanowienia Sądu Rejonowego w Koszalinie z dnia 22 czerwca 2017 roku. Konieczne jest szczegółowe badanie, w aspekcie skuteczności wniesienia apelacji od powołanego postanowienia, zarówno samych okoliczności, które miałyby decydować o ocenie, czy uczestnik ponosi winę w niedotrzymaniu terminu tej czynności procesowej, ale także, i to w pierwszej kolejności, co do skuteczności zawiadomienia o terminie rozprawy, podczas której postanowienie to zapadło.

Odnosząc się do zarzutów zażalenia trzeba wstępnie zauważyć, że kwestionowana przez skarżącego ocena dokonana przez Sąd Rejonowy została poprzedzona badaniem, o którym jest mowa w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 18 października 2017 roku, wydanym na skutek zażalenia na poprzednie postanowienie w rozpoznawanej sprawie, polegającym na sprawdzeniu danych adresowych uczestnika przy użyciu systemów (...) i (...) -SAD, w wyniku którego doszło do ustalenia nowych okoliczności, które mogły stanowić podstawę dokonania zaktualizowanej oceny co do zaistnienia przesłanki wnioskowanego przywrócenia terminu w świetle treści art. 168 § 1 k.p.c. Treść powołanego uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego w Koszalinie wskazuje na założenie ujawnienia poprzez działanie skarżącego jego danych w dotyczących go systemach ewidencyjnych, natomiast to – jak się okazało - nie miało miejsca. Ustalona została zatem okoliczność nieznaną w toku wydawania przez Sąd I instancji poprzedniego postanowienia w niniejszej sprawie, jak też w momencie wydawania postanowienia przez Sąd odwoławczy, a więc nie doszło do naruszenia art. 386 § 6 k.p.c., choć Sąd Rejonowy powinien był szerzej wyjaśnić przyczynę odejścia od oceny przedstawionej w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 18 października 2017 roku.

Trzeba też zauważyć, że dokonywanie oceny co do winy w niedotrzymaniu terminu czynności procesowej musi odnosić się do elementów wymaganej staranności strony wnoszącej o przywrócenie terminu (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1972 roku, II CRN 448/71, OSPiKA 1972, nr 7, poz. 144). Tym samym nie jest wyłączona ocena zachowania należytej staranności strony w aspekcie spełnienia wymogów przedstawiania wymaganych informacji na podstawie przepisów o ewidencji ludności, w tym powołanych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Zaniechanie uaktualniania danych co do miejsca zamieszkania, choćby w zakresie zameldowania na pobyt czasowy, może wpłynąć na ocenę co do winy w niedokonaniu przez stronę czynności procesowej w przepisany terminie.

Pozostając przy znaczeniu badania danych adresowych uczestnika w dacie kierowania do niego wezwania na rozprawę, podczas której zapadło postanowienie z dnia 22 czerwca 2017 roku, trzeba zauważyć, że zarzuty skarżącego odnoszące się do przepisów o doręczeniach (art. 139 § 2 k.p.c.), czy o miejscu zamieszkania osoby fizycznej (art. 25 k.c. w zw. z art. 27 § 2 k.c.), wskazują na kwestionowanie skuteczności doręczenia wezwania na rozprawę w dniu 22 czerwca 2017 roku, natomiast okoliczność ta ma szersze znaczenie w sferze oceny ważności postępowania co do istoty, a więc nie podlega w tym aspekcie badaniu w sprawie z wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej.

Z drugiej strony nie ulega wątpliwości, że okoliczność ta może znacząco wpłynąć na ocenę co do wiedzy uczestnika o orzeczeniu, od którego złożył on apelację wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej wniesienia. W szczególności należało zbadać, jakie znaczenie należy przypisać faktowi podejmowania jednak przez uczestnika przesyłek sądowych pod adresem, który on sam wskazuje jako nieaktualny, i to w okresie rzekomego zamieszkiwania pod innym adresem (k. 34-35). Powyższe nie zostało poddane badaniu przez Sąd I instancji.

Nie bez znaczenia w tej ocenie będzie też miało ustalenie, czy uczestnik był w czasie trwania postępowania poprzedzającego wydanie postanowienia z dnia 22 czerwca 2017 roku członkiem zarządu (...) Serwis sp. z o.o. w K., w związku z której zaniechaniem wnioskodawca złożył wniosek o orzeczenie zakazu prowadzenia przez uczestnika działalności gospodarczej, a jeżeli tak, to jaki adres zamieszkania wskazał zgodnie z art. 166 § 1 k.s.h., oraz czy ujawnił zmianę adresu, o której twierdzi we wniosku o przywrócenie terminu. Powyższe może mieć znaczenie także dla określenia miernika staranności, jakiej należałoby wymagać od uczestnika, choćby w kontekście normy art. 293 § 2 k.s.h. Sąd Rejonowy nie poczynił żadnych ustaleń co do wskazanych okoliczności.

Przed Sądem I instancji nie poczyniono też jakichkolwiek ustaleń w sprawie okoliczności powzięcia wiedzy przez uczestnika o postanowieniu z dnia 22 czerwca 2017 roku, nawet gdyby zakładać, że doręczenie uczestnikowi zawiadomienia o rozprawie było nieskuteczne. We wniosku o przywrócenie terminu wnioskujący uczestnik wskazał na tą okoliczność zdawkowo, poprzestając na podaniu daty tego dowiedzenia się, bez wskazania jakichkolwiek tego okoliczności. Powyższe jest o tyle istotne, że ma znaczenie w aspekcie samej dopuszczalności złożenia wniosku o przywrócenie terminu w świetle normy art. 171 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe, należało uchylić zaskarżone postanowienie na podstawie 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. W toku ponownego rozpoznawania sprawy Sąd Rejonowy powinien najpierw zbadać, czy zostały spełnione warunki dopuszczalności wniosku o przywrócenie terminu w kontekście normy art. 171 k.p.c., a dopiero gdy stwierdzi, że wniosek jest dopuszczalny, przeprowadzić badanie w zakresie okoliczności wymienionych wyżej, po czym dokonać wszechstronnej oceny stosownie do brzmienia art. 168 § 1 k.p.c.

Anna Budzyńska Leon Miroszewski Piotr Sałamaj

ZARZĄDZENIE

1) (...);

2) (...)

3) (...)